

Puheenjohtajan tervehdys

Arvoisat Suomen arktisen seuran jäsenet. Juuri kun ajattelimme, että pääsemme vihdoin jonkunlaiseen normaaliin päiväjärjestykseen pandemian kourista, aloitti Venäjä 24.2.2022 sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaan. Tämä Venäjän vakava kansainvälisen oikeuden peruseriaatteiden vastainen invaasio Ukrainaan on perustavalla tavalla järkyttänyt kaikkea yhteistyötä Venäjän kanssa. On selvää, että kaikki valtioiden välinen yhteistyö, jossa Venäjä on jäsenenä, joudutaan arvioimaan nyt uudessa valossa. Kaikkien alueellisten pohjoisten yhteistyöfoorumien ja -rakenteiden, joissa Venäjä on mukana, toiminta on jäädytetty. Tarkoituksena on kuitenkin säilyttää olemassa olevat rakenteet niin, että jonain päivänä yhteistyötä voitaisiin jatkaa. Barentsin euroarktinen neuvosto, jossa Suomi oli puheenjohtajana, on jäädyttänyt yhteistyön Venäjän ja Valko-Venäjän (tarkkailija) kanssa. Toiminnan fokus siirtyy pohjoismaihin. Ainoa koko arktisen alueen kattava ja säännöllisesti kokoontuva valtioiden ja alkuperäiskansojen yhteistyöfoorumi Arktinen neuvosto on vielä vaikeampien päätösten edessä. Meneillään on nimittäin Venäjän puheenjohtajuuskausi Arktisessa neuvostossa, jonka piti tulla päätökseen ministerikokouksessa toukokuussa 2023. Seitsemän Arktisen neuvoston jäsenvaltiota on tuominut Venäjän invaasion Ukrainaan ja keskeyttänyt Arktisen neuvoston toiminnan. Ne ovat kuitenkin myös ilmaisseet Arktisen neuvoston tärkeyden koko alueen yhteistyöfoorumina ja pohtivat parhaillaan, voidaanko toimintaa jossain muodossa jatkaa.

Suomen arktinen seura on reagoinut nopeasti tähän muuttuneeseen tilanteeseen. Järjestimme jo 28.3. webinaarin aiheesta arktisen yhteistyön nykytila ja tulevaisuus, jossa puhujana oli mm. Arktinen ja Antarktinen suurlähettiläs Petteri Vuorimäki. Parhaillaan pohdimme webinaaria, jossa aiheena olisi, kuinka muuttuneessa tilanteessa arktiset toimijat voisivat suunnata energiansa olemassa oleviin läntisiin pohjoisiin yhteistyörakenteisiin.

Suomen arktinen seura pyrkii tässä tilanteessa kohdistamaan toimintansa yhteistyösuhteiden vahvistamiseen muihin arktisissa läntisissä maissa toimiviin järjestöihin. Tärkeää on myös keskittyä toimintaan, joka tukee Suomen ja Euroopan unionin vuonna 2021 hyväksytyjen arktisten strategioiden toimeenpanoa. Vaikka Venäjä on maantieteellisesti puolet arktisesta alueesta, tällä hetkellä sen kanssa ei yhteistyötä harrasteta. Ottaen huomioon Venäjän laittomien toimien vakavuus, ja maan sisäisen autoritäärisyyden lisääntyminen, on vaikeaa tällä hetkellä nähdä, missä vaiheessa maan kanssa voi yhteistyötä jatkaa.

Alueen huolenaiheet ja haasteet eivät tästä mihinkään poistu. Sotilaspoliittinen jännite todennäköisesti vain lisääntyy alueella. Ilmastonmuutos, joka etenee kolme kertaa globaalia keskiarvoa nopeammin, muuttaa aluetta dramaattisesti. Käynnissä on globaaleja valtioiden välisiä neuvotteluprosesseja, joissa pyritään esimerkiksi torjumaan ilmastonmuutosta ja

lajikatoa ja myös luomaan uusi sopimus, jolla hallinnoidaan aavan meren biodiversiteettiä. Tämä on tärkeää myös keskisellä Jäämerellä, josta 2,8 miljoonaa neliökilometriä on aavaa merta ja joka sulaa nopeaa vauhtia. Tekemistä siis riittää. Suomen arktinen seura pyrkii järjestämään ajankohtaisia seminaareja ja tapahtumia, joiden kautta voimme seurata, millä tavoin nopeasti muuttuva arktinen alue kehittyy. Pyrimme myös vaikuttamaan alueen kehitykseen esimerkiksi lausuntojen laatimisella politiikka-asiakirjoihin. Emme ole Venäjä yhteistyötä vielä tehneet mutta nyt jäädytämme yrityksen sitä edistää siihen asti, kun se jälleen on mahdollista.

Ilolla voin ilmoittaa, että Suomen arktinen seura saa kohta historiansa ensimmäisen toiminnanjohtajan. Saimme ensimmäistä kertaa rahoitusta Ulkoasiainministeriön myöntämistä valtionavustuksista Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisiin sekä kansainvälisiin sitoumuksiin liittyvään kansalaisjärjestötoimintaan. Tämä on merkittävä menestys Suomen arktiselle seuralle. Se mahdollistaa, että pystymme seurana siirtymään kunnianhimoisemmalle tasolle.

Muistakaahan kaikki maksaa jäsenmaksunne. Allekirjoittaneen ei tätä tarvitse miettiä. Ainaishenkilöjäsenyyden maksamisella on hyvät puolensa.

Timo Koivurova

Hallituksen puheenjohtaja

Suomen arktinen seura